

Asia: PLM009:00/2016

Miehittämättöntä ilmailua ja lennokkitoimintaa koskevan lainsäädännön kehittäminen turvallisuuden näkökulmasta

Kysymykset

Yleiset huomiot

-

15 a § Lennokin ja miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttuminen

Pykälän 1 momentissa määritellään toimenpiteen kohde sellaiseksi, joka oikeudetta saapuu puolustusvoimien käytössä olevan alueen yläpuoliseen ilmatilaan. Lainkohdasta ei kuitenkaan ilmene suoraan tai viittauksella toiseen lainkohtaan, milloin saapuminen on oikeudetonta.

2 momentissa käytetty ilmaisu "voidaan katsoa voivan vaarantaa" ei näkemyksemme mukaan täytä lainsäädännöltä edellytettävää täsmällisyysvaatimusta.

Ehdotetussa pykälän kolmannessa momentissa todetaan, ettei rikoslain 38 luvun 5 § (tietoliikenteen häirintä) estä Puolustusvoimia käyttämästä edellisissä momenteissa kerrotuissa tilanteissa tietynlaisia teknisiä laitteita. Tarkoituksena käsityksemme mukaan on ollut määritellä toimivallan rajat teknisen laitteen käyttämisessä. Toimivalta tulee määritellä tässä kuten muutoinkin yksiselitteisesti. Kun näin määritellyn toimivallan mukaisesti toimitaan, ei toiminta ole oikeudetonta. Erillistä viittausta rikoslakiin ei tarvita. Momentin alun teksti "rikoslain 38 luvun 5 pykälän estämättä" tulisi siten poistaa.

Tietoliikenteen häirintää koskevissa lainkohdissa käytetty termi on häiriö. Tämän johdosta parempi termi 15a § 3 momentissa olisi "häiriö", kuin nyt käytetty "haitta", mikäli häiriön/haitan määrä halutaan säätää merkittäväksi tekijäksi toiminnan mahdollista oikeudettomuutta arvioitaessa.

15 b § Lennokin ja miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttumisesta päättäminen yleisellä alueella

Pykälän 1 momentissa säädetään päätös puuttumisesta lennokin tai miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun tehtäväksi määräajaksi. Tämä muotoilu on tulkinnanvarainen ja sallisi esim. vuoden alussa tehtäväksi päätöksen, joka olisi voimassa koko vuoden koko maassa. Kohta tulisi määritellä tarkemmin, ottaen erityisesti huomioon, että 2 momentin mukaan tässä yhteydessä tulee harkita,

onko tarpeen tehdä ilmoitus Viestintävirastolle, jolloin jonkinasteista konkreettista tietoa uhasta ja sen torjumisesta ilmeisesti jo olisi käytettävissä.

Ehdotetussa 3 momentissa ja edellisen pykälän 3 momentissa kummassakin on mainittu "vähäistä suurempi haitta" (häiriö). Sillä on 15a §:ssä pyritty määrittelemään oikeutetun ja oikeudettoman toiminnan rajaa teknistä laitetta käytettäessä ja 15b §:ssä tilannetta, jolloin toiminnasta on ilmoitettava Viestintävirastolle. Tarkoitus ei liene, että ilmoitusvelvollisuus Viestintävirastolle olisi sidottu tilanteeseen, jossa toiminnan olisi jo arvioitava täyttävän rikoksen tunnusmerkistön.

Samoin kuin edellä 15a § 3 momentissa, ehdotamme 15b § 2 momentissa termin "haitta" sijasta käytettäväksi termiä "häiriö".

15 c § Yhteistyö poliisin kanssa lennokin ja miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttumisessa

Ensimmäisessä momentissa veloitetaan puolustusvoimat ilmoittamaan ennakolta tieto päätöksestä " poliisille, jos päätöksen perusteella toimivaltuuksia voidaan käyttää yleisellä paikalla. Epäselväksi jää, tuleeko poliisille ilmoittaa, että päätös on tehty tai aiotaan tehdä, vai että toimivaltuuksia saatetaan käyttää, ja mitä ennen ilmoitus olisi tehtävä.

15 d § Lennokin ja miehittämättömän ilma-aluksen yksilöintitietojen hankkiminen

-

15 e § Haltuun otetun lennokin ja miehittämättömän ilma-aluksen käsittely

-

15 f § Pöytäkirja

-

Muita erityisiä huomioita

-

Rappe Jukka
Valtakunnansyyttäjänvirasto

Eerolainen Tuuli
Valtakunnansyyttäjänvirasto